

1 פקודת המילדות

פקודה המסדירה את מקצוע היילוד

1. השם הקצר

פקודה זו תיקרא פקודת המילדות.

2. פירוש

(1) בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים דלקמן, מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר -

(א) "מנהל" פירושו - המנהל הכללי של משרד הבריאות ²;

(ב) "רופא הממשלה" פירושו - פקיד מחלקת הבריאות הממונה על עניני הבריאות בנפה.

(2) אין פקודה זו באה למנוע -

(א) רופא בעל רשיון מלעסוק ביילוד; או

(ב) כל אדם מהגשת עזרה שלא על מנת לקבל פרס במקרה דחוף.

3. לא יעסקו ביילוד אלא נשים מוסמכות

(1) כל שאינה מוסמכת לפי פקודה זו, לא תשמש ולא תציג את עצמה כמשמשת או כנכונה לשמש במקצוע היילוד אלא אם כן הורשתה בכך עפ"י פקודה זו.

(2) כל המציגה את עצמה, בין במישרין ובין בדרך רמז, כמוכנה לבדוק אשה בקשר עם לידה, לקבוע לה דיאגנוזה, לרשום לה רפואות, לטפל בה או לילדה, הרי היא נחשבת כעוסקת במקצוע היילוד.

4. מי מוסמכת לעסוק ביילוד

(תיקון התש"ך)

ואלה הנשים המוסמכות לעסוק ביילוד -

(א) מי שיש לה רשיון לפי סעיף 5;

(ב) מי ששמה נרשם בפנקס הנשים שאינן מוסמכות העוסקות ביילוד לפי סעיף 10;

(ג) בעלת רשיון זמני לפי סעיף 5;

(ד) בעלת תעודת-היתר ארעית לפי סעיף 5א:

בתנאי שאף אחת מאלה לא תעסוק ביילוד באזור שייקבע עפ"י סעיף 9, אלא אם כן קיבלה תעודת-היתר לכך בהתאם להוראות אותו סעיף.

5. רשיון

(תיקונים):

(התש"ך, התשל"א)

(1) הבקשה לקבלת רשיון לעסוק ביילוד תוגש למנהל, והוא יתן את הרשיון לכשיתברר לו כי בעלת הבקשה -

(א) היא בעלת אופי הגון,

(ב) למדה את תורת היילוד לפחות ששה חדשים במוסד המוכר ע"י המנהל וקיבלה דיפלומה ליילוד שהמנהל

מכיר בה, וכי

(ג) היא אזרח ישראל או קיבלה רשות להשתקע בארץ.

(2) (בוטל).

(3) כל שניתן לה רשיון לעסוק ביילוד יפורסמו שמה ומעונה ברשומות.

(4) רשאי המנהל - בכל מקרה שימצא לנכון, או עד אשר יושלמו הענינים הפורמליים בדבר מתן רשיון - להעניק רשיון זמני, לתקופה שלא תעלה על שנה אחת, למבקשת לעסוק ביילוד, ורשאי המנהל להאריכו לתקופה נוספת שלא תעלה על שנה אחת.

(5) (בוטל).

(6) תם תקפו של רשיון זמני - תחזירנו בעלת הרשיון הזמני למנהל.

5א. תעודת היתר ארעית

(תיקונים)

התש"ך, התשל"א

- (1) רשאי המנהל להעניק תעודת-היתר ארעית לעסוק ביילוד למבקשת הממלאת אחרי התנאים הנקובים בפיסקאות (א) ו-(ב) לסעיף 5(1) והיא בעלת רשיון לישיבת-ארעי בישראל כמשמעותו בחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.
- (2) תעודת-היתר ארעית תוענק לתקופה שלא תעלה על שנה אחת, ורשאי המנהל להאריכה לתקופה נוספת שלא תעלה על שנה אחת, ובלבד שגמר תקופתה של תעודת-ההיתר הארעית שהוענקה או שהוארכה כאמור לא יהיה מאוחר מתום תקפו של הרשיון לישיבת-ארעי של המבקשת.
- (3) (בוטל).
- (4) תם תקפה של תעודת-היתר ארעית - תחזירנה בעלת התעודה למנהל.

6.

(בוטל).

7. 3 ביטול רשיון והפסקתו

- (1) כל אימת שנראה לו לשר הבריאות, על יסוד תלונות מצד המנהל או מצד כל הרואה את עצמו מקופח, כי בעלת הרשיון לעסוק ביילוד אשמה בהתנהגות שאינה הולמת את המקצוע, או שהשיגה את רשיונה מתוך טענות כוזבות או שנמצאה חסרת-יכולת או מתרשלת התרשלות חמורה במילוי תפקידיה המקצועי, או שהתמידה באי-קיום הוראות פקודה זו, או שנתחייבה בדין על עבירה פלילית, יכול שר הבריאות לבטל את הרשיון או לצוות שיפסיקוהו למשך זמן שייקבע על ידו: בתנאי שלא יינתן צו בדבר ביטול הרשיון או הפסקתו, אלא אם כניתנה לנאשמת ההזדמנות להגיש לשר הבריאות הודעה שבה תלמד זכות על עצמה.
- (2) משניתן צו לביטול הרשיון או להפסקתו, חייבת בעלת הרשיון להחזיר את רשיונה למנהל.
- (3) כל שבוטל או הופסק רשיונה, יפורסמו שמה ומעונה ברשומות.

8. השימוש בתואר "מילדת"

(תיקון התש"ך)

בהתחשב עם הוראות סעיף 10, אסור לשום אשה, פרט לבעלת-רשיון עפ"י סעיף 5, או בעלת תעודת-היתר ארעית על פי סעיף 5א, ליטול לעצמה תואר של מילדת, או להשתמש בו, בין בתואר זה בלבד ובין בצירוף מלה או מלים אחרות, או כל

9. אזורים קבועים

(תיקון התש"ך)

- (1) בכל אותם האזורים שייקבעו בצו מאת שר הבריאות אסור לשום אשה, פרט למילדת בעלת-רשיון, לעסוק ביילוד: בתנאי כי כל העוסקת ביילוד באזור בתאריך אותו צו ונרשם שמה בפנקס הנשים שאינן מוסמכות העוסקות ביילוד, הרי אם הגישה בקשה תוך שלושה חדשים מתאריך מתן הצו, יוכל המנהל לתת לה תעודת-היתר להוסיף ולעסוק ביילוד, לכשימצא כי המבקשת ראויה ומוכשרת לכך.
- (2) כדי לברר אם המבקשת עפ"י הסעיף-הקטן הקודם היא אשה ראויה ומוכשרה, יוכל המנהל לדרוש ממנה, בטרם יתן לה את תעודת-ההיתר, לעבור קורס-הכשרה שיאושר על ידו.
- (3) מס של חמש לירות ישולם עם מתן תעודת-ההיתר.
- (4) תעודת-היתר כוחה יפה כל זמן שבעליה כלולה בפנקס הנשים הבלתי-מוסמכות העוסקות ביילוד.

10. רישומן של נשים בלתי מוסמכות העוסקות ביילוד מחוץ לאזורים הקבועים

- (1) מחוץ לאזורים הקבועים אסור לשום אשה, פרט למילדת בעלת-רשיון, לעסוק ביילוד, אלא אם כן רשום שמה בפנקס הנשים הבלתי-מוסמכות העוסקות ביילוד, המתנהל ע"י רופא הממשלה.
- (2) הבקשה לרישום תוגש לרופא הממשלה והוא ירשום את המבקשת אם יתברר לו כי היא מוכשרה ובעלת אופי הגון: בתנאי שלא ירשום רופא הממשלה את המבקשת אם סבור הוא כי באזור שהמבקשת אומרת לעסוק בו ביילוד נרשמו מילדות די הצורך.
- (3) כל הנרשמות תקבלנה תעודת-רישום שכוחה יהא יפה למשך שנה אחת; את הבקשה לחידוש צריכה בעלת-התעודה להגיש בעצמה ולא יאוחר משבועיים לפני תום מועדה של תעודה; העתיקה בעלת-תעודה את דירתה מן האזור שבו נרשמה לאזור אחר, עליה לבקש את רופא הממשלה להעביר את שמה לפנקס של האזור שבו היא קובעת את דירתה; אין מטילים אגרה על רישום או על חידושו של הרישום או על התעודה.
- (4) כל שנרשם שמה בפנקס רשאית ליטול לעצמה תואר של "דאיה רשומה" ולהשתמש בו.

11. מחיקת שמות מפנקס המילדות הבלתי מוסמכות

רופא הממשלה ימחק מרשימת הבלתי-מוסמכות העוסקות ביילוד את שמה של כל אשה שנתחייבה בדיון על הריגת אדם או על עבירה שעונשה למעלה ממאסר שנה אחת, או שחדלה לגור או לעסוק ביילוד בנפה, או שנתברר לרופא הממשלה שהתנהגותה אינה הוגנת או שנמצאה מתרשלת או חסרת הבנה מקצועית מספקת בעבודתה או שלא מלאה אחרי כל תקנה מהתקנות עפ"י פקודה זו.

12. אסור למילדת לעסוק במקצוע רפואי אחר או למנות ממלאת מקום בלתי מוסמכת או לתת תעודות רפואיות

אסור לה לבעלת-רשיון עפ"י פקודה זו, -

- (א) לעסוק בגניקולוגיה או במקצוע רפואי אחר מחוץ ליילוד;
- (ב) למלא את ידה של מי שאינה מוסמכת למלא את מקומה;
- (ג) (נמחקה);
- (ד) לתת איזו תעודה רפואית או תעודת-פטירה או תעודת לידת-נפל;
- (ה) לקבל על עצמה את הטיפול במקרים בלתי-רגילים או ביולדות חולות.

(תיקונים: התש"ס, התשפ"ג)

- (א) מיילדת לא תעשה, במישרין או בעקיפין, פרסומת לעיסוקה שיש בה כדי להטעות או שיש בה משום פגיעה בכבוד המקצוע או שהיא בניגוד לתקנות שהותקנו לפי סעיף קטן (ג).
- (ב) שר הבריאות, באישור ועדת הבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע סוגים, צורות, ודרכים של פרסומת -
- (1) שיש בהם כדי להטעות;
- (2) שיש בהם משום פגיעה בכבוד המקצוע.
- (ג) שר הבריאות, באישור ועדת הבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע איסורים על סוגים, צורות ודרכים של פרסומת שיש בהם משום פגיעה בציבור.
- (ד) לא יעשה אדם פרסומת לעיסוק במיילדות או לעיסוקה של מיילדת, אשר אילו נעשתה בידי מיילדת היתה אסורה לפי סעיף קטן (א); המפר הוראה זו, דינו - קנס.
- (ה) מיילדת, שאדם אחר עוסק בפרסום עיסוקה, חייבת לעשות כל שאפשר כדי למנוע מאותו אדם לפעול בניגוד להוראות סעיף קטן (ד); הפרה המיילדת הוראה זו, דינה - מחצית הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
- (ו) הפר אדם את הוראות סעיף קטן (ד), לענין מיילדת מסוימת, חזקה היא כי אותה מיילדת הפרה את חובתה לפי סעיף קטן (ה), אלא אם כן הוכיחה המיילדת כי עשתה כל שאפשר כדי למלא את חובתה.
- (ז) הוראות לפי סעיף זה באות להוסיף על הוראות כל דין.

13. הנהלת בתי חולים ליולדות

כל שאינו רופא בעל-נסיון, אסור לו לנהל בית-חולים ליולדות.

14. החזקת סמים

כל שיש בידה רשיון לעסוק ביילוד עפ"י פקודה זו, רשאית להחזיק ברשותה סמים בכמויות שייקבעו ולהשתמש בהם ככל אשר ייקבע.

15. בשעת הצורך בעזרת רופא יש להזמין אדם מוסמך לכך

כל המוסמכת לעסוק ביילוד עפ"י פקודה זו חייבת להיזקק לשירותו של רופא בעל-רשיון בכל מקרה שנוצרו בו התנאים המצריכים עזרת רופא.

16. הפסקת עבודתה של מיילדת כדי למנוע התפשטותה של הדבקות

יכול רופא ממשלתי להפסיק את עבודתה של מיילדת שהוסמכה עפ"י פקודה זו, ולמשך זמן שיהא צורך בו, אם נראה לו כי יש צורך בכך כדי למנוע התפשטותה של הידבקות.

17. בקורת והשגחה

פקיד מחלקת הבריאות המימנה לכך ע"י המנהל, רשאי להיכנס בשעות המתאימות לדירתה של בעלת-הרשיון או של בעלת תעודת-הרישום, לשם ביקורת ופיקוח.

18. עבירות ועונשין

- (1) כל שאינה מוסמכת לעסוק ביילוד עפ"י פקודה זו, והיא עוסקת באותו מקצוע או מציגה עצמה, בין במישרין ובין בעקיפין, כעוסקת ביילוד או כמוכנה לעסוק בכך, תאשם בעבירה ותהא צפויה למאסר שלושה חדשים או לקנס של חמישים לירות.
- (2) כל שאינה מוסמכת לעסוק ביילוד עפ"י פקודה זו והיא נוטלת לעצמה תואר של מיילדת או "דאיה" או תואר דומה לזה המעיד על הכשרה שאין לה למעשה או משתמשת באותם תארים; או כל שלא מילאה בדרך אחרת אחר הוראות סעיף 8 או

10, תאשם בעבירה ותהא צפויה לקנס של חמישים לירות.

(3) כל שהיא מוסמכת לעסוק ביילוד והיא ממנה אשה שאינה מוסמכת לעסוק ביילוד למלא את מקומה, תאשם בעבירה ותהא צפויה לקנס של חמישים לירות.

(4) כל שהיא מוסמכת לעסוק ביילוד והיא שמה מכשולים או הפרעות על דרכו של פקיד הבא לבקר את הבית שבו היא עוסקת במקצוע, או אינה מקיימת כל הוראה מהוראות הפקודה הזאת שלא נקבע לה עונש אחר, תאשם בעבירה ותהא צפויה לקנס של עשרים לירות.

(5) יכול בית-המשפט המחייב איזו מילדת בדיון על עבירה עפ"י סעיף זה -

(א) להציע לבטל או להפסיק את הרשיון ליילוד אשר בידי המילדת שנתחייבה בדיון; וגם

(ב) לצוות להחרים את כל אותם החפצים שע"י השימוש בהם נעשתה העבירה שנתחייבה בה העבריינית בדיון.

19. תקנות

יכול המנהל, באישורו של שר הבריאות, להתקין תקנות בדבר -

(א) הפרוצדורה שיש לנהוג בה בקשר עם הגשת בקשות למתן רשיון עפ"י פקודה זו, ביטול רשיונם של אלו שחדלו לעסוק ביילוד והחזרת רשיונות;

(ב) בתי-הספר והדיפלומות שיכירו בהם לצרכי פקודה זו;

(ג) הדינים-והחשובות וההודעות שעל המוסמכות להגיש לפי פקודה זו למחלקת הבריאות או לרשויות המקומיות;

(ד) הפנקסים ושאר זכרונות-דברים שחייבות המוסמכות לפי פקודה זו לנהלם;

(ה) הפרוצדורה שיש לנהוג בה ברישום מילדות בלתי-מוסמכות, במתן תעודות ותעודות-היתר לאותן מילדות ובחידושן של התעודות ותעודות-ההיתר;

(ו) השכר שיש לשלם לבעלות תעודות-רישום העוסקות ביילוד מחוץ לאזורים שנקבעו;

(ז) הריהוט, המכשירים והחמרים שהמוסמכות לפי פקודה זו חייבות להשתמש בהם ולהחזיקם במצב מתקן;

(ח) החזקת סמים והשימוש בהם;

(ט) קורס ההכשרה והבחינות במקצוע היילוד בישראל;

(י) הפיקוח על מקצוע היילוד, צמצומו בגבולות הדרושים והסדרתו;

(יא) התנאים שלפיהם מותר להפסיק את פעולתן של נשים מוסמכות לעסוק כמילדות, כדי למנוע התפשטות של הידבקות (אינפקציה);

(יב) כל דבר אחר המצריך תקנה.

19א. אגרות

(תיקונים: התשל"א, התשפ"ג)

(א) שר הבריאות רשאי לקבוע בצו, באישור ועדת הבריאות של הכנסת, אגרות בעד רשיון, רשיון זמני ותעודת-היתר ארעית לעסוק ביילוד ובעד חידוש של רשיון זמני ותעודת-היתר ארעית, והאגרות ישולמו עם מתן הרשיון, או עם מתן הרשיון הזמני או תעודת-ההיתר או עם חידושם.

(ב) הוענק לאשה רשיון לעסוק ביילוד ובתכופ לפני כן היה לה רשיון זמני או תעודת-היתר ארעית לעסוק ביילוד או רשיונות או תעודות כאמור רצופות, ינוכו מאגרת הרשיון האגרות ששולמו בעד הרשיונות הזמניים או בעד תעודות-ההיתר הארעיות.

(תיקון התשל"ח)

המנהל רשאי לאצול בכתב לעובד משרד הבריאות את סמכויותיו, כולן או מקצתן, לפי פקודה זו והתקנות לפיה, למעט הסמכות להתקין תקנות לפי סעיף 19.

20. הוראות בדבר רשיונות עפ"י הפקודה

כל שיש לה ביום תחילת תקפה של פקודה זו רשיון לעסוק כמילדת עפ"י חלק ו' של פקודת בריאות העם (מס' 1), 1918, יהא דינה, לאחר אותו יום, כדין בעלת-רשיון לעסוק ביילוד עפ"י פקודה זו, ותהא כפופה לכל הוראותיה של פקודה זו.

21. משמעותו של "רשיון"

(תיקון התש"ך)

כל מקום בפקודה זו שנאמר בו "רשיון" - אף רשיון זמני ותעודת-היתר ארעית במשמע.

(סוף הפקודה)

[1.] חא"י כרך ב', עמ' (ע) 903, (א) 931.

תיקונים: ס"ח 299, התש"ך, עמ' 2(8);

ס"ח 618, התשל"א (5.3.1970), עמ' 68;

ס"ח 876, התשל"ח (29.11.1977), עמ' 25;

ס"ח 1738, התש"ס (28.5.2000), עמ' 182;

ס"ח 2020, התשס"ה (8.8.2005), עמ' 742;

ס"ח 2929, התשפ"ב (12.10.2022), עמ' 4. הצ"ח - כנסת 873, התשפ"א, עמ' 92;

ס"ח 3016, התשפ"ג (9.2.2023), עמ' 16. הצ"ח - כנסת 945, התשפ"ג, עמ' 16.

[2.] לפי התוספת לפקודת פקידי הממשלה (שינוי תארים), 1940, התואר "מנהל מחלקת הבריאות" יוחלף בתואר "המנהל הכללי של משרד הבריאות".

[3.] ראו אצילת סמכויות השר לפי סעיף 7 - בי"פ 5742, התשס"ח, עמ' 612.

//